

for Pigernes, for enhver Skyld, for hele Publikums Skyld, (der i Storm kan være udsat for at faa et Vindue i Hovedet); at fordre ved Lov bestemt **indadgaaende Vinduer**.

Opfinderen, *A. Osterberg*, Brøndbyøster pr. Glostrup, har netop faaet sin Tanke ved at opleve Ulykkestilfælde af omtalte Art.

Arkitekt *Arntzen*, Frederiksborggade 24, har gjort sig bekendt med Opfindelsen og har allerede Bygninger under Opførelse, hvor det nye Patentbeslag bliver anvendt, saa til ham vil man kunne henvende sig for nærmere Oplysninger herom; men Kvinderne, Husmødrene, de maa ogsaa heri vise, »hvad vi vil«, overvinde gamle, konservative Vaner og kræve som en Menneskeret en Reform i vore Huses nuværende Bygningsmaade af Vinduer. Vil Arkitekter og Bygherrer saa ogsaa tage denne Sag under Overvejelse, vil det ikke vare længe, før denne gamle, konservative Bygningsmaade, som kun findes i Skandinavien, er forsvunden.

Frit Uddrag af et Brev til den kvindelige Fremskridtsforening.

Hvad der bevæger mig til at skrive til Dem og takke Dem, det er fordi De har optaget Fredssagen paa Deres Program. Det er jo et af de store Samfundsspørgsmaal, som der trænger til at drøftes, særlig ogsaa af Kvinderne. Fru *Bajer* betonede, at som Moder og Opdragerinde kan Kvinden udrette meget i den Henseende, ja, deri ligger stor Sandhed, man véd jo, hvilken Betydning det har, hvad Moderen lægger Barnet paa Sinde.

At slaa Mennesker ihjel strider imod al sund Fornuft og Retfærdighed; den Lære er forkyndt nu i 1888 Aar, og alligevel er vi ikke kommet videre, end at selv Gejstligheden, som skulde prædike Fredens Evangelium, hjælper Fyrsterne at prædike Krigens Goder. Folket vil ikke Krig og har aldrig faaet det bedre efter en saadan. Se hen til det store Tyskland, det sejrede i Krigene 1864, 66, 70—71, men hvad har det vundet? Større Undertrykkelse findes sjælden end der. —

Spørger man nogen, om de tror, at Krig ophører, svare de: at det er noget, som altid har været og altid maa blive. Men Krig maa ophøre alene af den Grund, at Udgifterne blive saa store, at intet Folk kan udrede dem.

Henning Jensen har skrevet i Enhver Sit, at Aar 1950 vil Militarismen, efter samme Maalestok som nu, opsluge alle Statens Indtægter. Krig 1864 kostede Danmark 30 Millioner Kroner og mange Menneskeliv, og endnu er Gælden ikke betalt og Saarene ikke lægte. Ja, ens Hjærte kan bløde endnu ved Tanken om, at Sønderborg blev skudt i Brand. — Moderen maatte flygte med Barnet paa Armen og Oldingen ligesaa, — den Jord omkring Dybbøl, hvor Landmændene kunde have pløjet og Kvæget græsset, der laa nu brændte Gaarde og Huse, der var kun Jammer og Elendighed. Og det kalder de Civilisation! Nej, bort med Krig og dens Skændigheder, bort med Grænsepælene, lad Landmanden pløje og saa i Fred, lad Arbejderen faa sine berettigede Fordringer. Jeg havde

en Nat en Samtale med en tysk Patrouille, vi stødte paa hinanden i Sattrup Mose. Vi var enige om, at vi havde intet at strides eller slaas om, vore Interesser var de samme, men desværre skulde vi slaas alligevel. — Og ikke véd man nu, naar Krigens nedrige Spøgelse fremtræder paa ny. — — —

Derfor Tak til alle, som vil arbejde for Fredssagen, tak til de Kvinder, som har begyndt et Værk, som i sig bærer Spiren til alt godt! Man véd jo, at alt, hvad der er godt og stort, finder Modstand, men Fremtiden hører Ungdommen til, og er der først hos Barnet nedlagt et Frø, saa skal dette nok bære Frugt.

Hvad jeg kan udrette for Deres Blads Udbredelse, det være sig ved Møder eller i daglig Tale, skal jeg gøre, hvad der er mig muligt. Lad mig endnu en Gang takke dem for det store, skønne, ædle Værk!

³⁰/₉ 88.

N.

Den danske Fredssag.

Fredssagen er ikke alene international, alfolkelig; den har ogsaa en national Side.

Skulde jeg i største Korthed udvikle, hvilke Hovedpunkter den danske Fredssag omfatter, vilde jeg nævne: *Danmarks Neutralisering og Afslutningen af en vedvarende Voldgiftstraktat imellem de tre nordiske Riger*.

Det er aabenbart, at Danmarks Selvstændighed meget vil befæstes, naar det vedvarende holder sig neutralt — hverken slutter sig til den ene eller den anden af de krigsførende Magter — under Forviklinger imellem vore store Nabostater inden- og udenfor Østersøens Port.

Men en saadan vedvarende neutral Holdning vil lettes overmaade meget, dersom de øvrige Magter tilsikrer eller garanterer Danmarks Neutralitet, fordi de indser, at den er i hele den europæiske Politik Interesse. En saadan Neutralisering vil dog maa-ske lettere opnaas, naar alle tre Kystmagter ved Østersøens Port neutraliseres samtidig.

Den danske Fredssag har saaledes en *nordisk* Side; og den har flere end denne, der kun har Hensyn til Neutraliseringen.

Det er jo i de tre nordiske Rigers egen velforstaaede Interesse, at de ikke — som mange Gange tidligere — opriver hverandre i indbyrdes Krig paa den ene eller den anden Stormagts Side. Saadanne indbyrdes nordiske Broderkrige forebygges snarest ved Afslutningen af en vedvarende Voldgiftstraktat imellem dem, — en Traktat, hvorved de forpligte sig til ikke at afgøre mellemrigske Tvistigheder ved Krig, men ved en Retskendelse afgiven af en dertil valgt mellemrigsk Domstol.

Hvilken moralsk Støtte vil det ikke tillige blive for de nordiske Rigers Udenrigsministre, naar fremmede Magter vil lokke eller true Rigerne til at tage Parti med sig og imod hverandre, da at kunne pege paa en saadan nordisk Traktat, der forpligter Nordens Riger til at undlade indbyrdes Krig!

Disse to Formaal: *Danmarks Neutralisering* og en *vedvarende nordisk Voldgiftstraktat*, burde derfor være de første paa ethvert folkeligt, politisk Program i Danmark. Intet af dem ligger saa fjærnt, at det ikke skulde kunne naas i en nær Fremtid, naar der kun oparbejdes en almindelig Folkestemning i den Retning. »Ungdomsforeningerne« bør drive Gammelmandsforeningerne fremad, og Kvinderne dem alle, siden Mændene, især de ældre, ikke hidtil har villet røre sig tilstrækkelig for denne nationale Fredssag.

Disse to Punkter af Udenrigspolitikken burde tages frem ved ethvert Folketingsvalg, hvor man ikke i Forvejen er sikker paa Kandidaternes Stilling til dem. Om saa den indre Politik blev aldrig saa godt ordnet, nyttede det dog ikke mere, end om et Skib, hvor alt var vel inden Børde, grundstødte og splintredes paa et blindt Skær, — ikke mere vilde Indrepolitikens Ordning nytte, naar Udenrigspolitikken var forsømt.

Den ydre Politik betinger den indre, mer end de fleste tror. Opnaaedes de to nævnte udenrigspolitiske Formaal, vilde vort Forsvar saaledes kunne ordnes meget billigere. Det er ikke nok at sige, at vore alt for høje Militærudgifter bør nedsættes. Man skal ogsaa sige, *hvorledes* det kan ske. *Fredrik Bajer*.